

РЕШЕНИЕ

№ 6194

гр. София, 23.05.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43
състав**, в публично заседание на 08.05.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **742** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл. 284 от ЗИНЗС.

Делото е образувано по искова молба на А. Л. Ц., с настоящ адрес в ЗОЗТ "К.", чрез адв. В. С., АК - П., с която е предявен иск срещу Главна дирекция "Охрана" за заплащане на обезщетение в размер на 20 000 лева, ведно със законната лихва, считано от 16. 05. 2023 г. до окончателното плащане, представляващи неимуществени вреди от това, че на 17. 05. 2023 г. ищецът е трябвало да се яви в СГС, за което е конвоиран на 16. 05. 2023г., конвоирането било забавено и Ц. изпитал необходимост да ходи до тоалетната по малка нужда, но това му било отказано, въпреки, че имало възможност. В крайна сметка не издържал и се изпуснал в панталона пред всички, което го накарало да се чувства неудобно. Също така при транспортирането не били използвани предпазни колани, което причинявало блъскане на превозваните лица по завоите и пораждало опасност от нараняване. Представени са писмени бележки. Направено е искане за заплащане на разноски.

Искът е отделен с определение от 19. 01. 2024 г. по адм. дело №10671/2023г. за самостоятелно разглеждане и по него е образувано настоящето съдебно производство.

С молба от 15. 12. 2023 г. претенцията е насочена алтернативно и срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“.

Ответникът Главна дирекция „Охрана“ в писмен отговор на исковата молба оспорва изцяло предявения иск по основание и размер. Посочва, че искът е неоснователен с оглед на обстоятелството, че на 16. 05. 2023 г. А. Ц. не е конвоиран от

служители на Главна дирекция „Охрана“. Конвоирането на лица от затворническо общежитие до затвор се извършва от служителите на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“. Няма незаконосъобразни действия или бездействия на служители на ответника, от които да са причинени вреди на ищеца.

Ответникът Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, чрез юрисконсулт Д., в писмен отговор на исковата молба и в хода по същество на делото прави искане за отхвърляне на предявения иск като неоснователен и недоказан. Не се доказва неизпълнение на задължения по чл. 3 от ЗИНЗС. Няма нормативно изискване за снабдяване на специалните автомобили с предпазни колани. Съгласно чл. 11, ал.2 от Инструкция № 1 за организацията и реда за осъществяване на конвойна дейност от служители на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, специализираните автомобили за конвоиране се оборудват с необходимите технически, свързочни и помощни средства, но не и с предпазни колани, защото специалните автомобили се подчиняват на друг, различен режим. Съгласно чл. 24, ал. 3 от Инструкцията, специализираният автомобил за конвоиране не спира и не променя маршрута си освен при възникване на извънредни ситуации. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Прокурор П. дава заключение, че исковата претенция следва да бъде оставена без уважение.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и взе предвид доводите и становищата на страните, намира за установена следната фактическа обстановка:

На 17. 05. 2023г. А. Л. Ц. е трябвало да се яви в Софийски градски съд в 13. 45 часа, за която цел е бил конвоиран на 16. 05. 2023 г. от служители на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ от ЗОЗТ „К.“ до Затвора [населено място].

Представена е докладна записка от мл. инспектор В. Ч. В., видно от която, лишеният от свобода А. Л. Ц. е бил заявен и конвоиран на 16. 05. 2023 г. до затвора в [населено място]. При подготовката на конвоя и проверката на лишените от свобода, нито лишеният от свобода Ц., нито някой друг от останалите конвоирани лишени от свобода е заявил желание да посети тоалетна.

Видно от приложена Медицинска справка от Затвора [населено място], лишеният от свобода А. Ц. не страда от заболявания на бъбреците, не се е оплаквал от проблеми със задържането на урина, няма извършени прегледи и назначено лечение за такова заболяване.

От А. Ц. е подадена жалба във връзка с непредоставена възможност да ползва тоалетна по време на конвоиране от ЗОЗТ „К.“ до Затвора [населено място] на 16. 05. 2023 г. По жалбата е извършена проверка. Началникът на Затвора [населено място] е установил с докладна записка на мл. инсп. Ю. В. А., че след тръгване на конвойният автомобил от З. „К.“ в посока Затвора [населено място], след около 10 минути лишеният от свобода А. Ц. от ЗОЗТ „К.“ му е съобщил, че иска да ползва тоалетна. На лишеният от свобода е обяснено, че конвоят не спира никъде, освен в Затвора [населено място]. След това лишеният от свобода А. Л. Ц. си е свалил панталона и е уринирал до вратата на автомобила. Заключението от проверката е че не е констатирано извършено нарушение от служители на ГД“ИН“.

В хода на съдебното производство е приета Инструкция № 1 за организацията и реда за осъществяване на конвойна дейност от служители на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“. Разпитан е свидетеля Г. Х. Н.. Съдът кредитира

показанията му като съответните на другите доказателства по делото. Свидетелят потвърждава описаното в докладната записка на мл. инсп. Ю. В. А.. Дава показания, че ищецът А. Ц. е поискал да ползва тоалетна по време на конвоиране със специализиран автомобил на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“. Конвоирането е продължило около 2 часа и половина, ищецът не се е съдържал и е уринирал в автомобила.

От правна страна съдът приема, че искът е допустим, а по същество е неоснователен.

Искът срещу Главна дирекция „Охрана“ е неоснователен, защото конвоирането на 16. 05. 2023 г. е извършено от служители на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“.

Искът срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ е неоснователен, поради липса на незаконосъобразно действие или бездействие на служители на ответника, от което да е причинена вреда на ищеца. Доколкото такава вреда му е причинена, тя е в резултат от неговото собствено поведение.

Съгласно чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, на което основание е предявен иска, държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3.

Разпоредбата на чл. 284, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/, предвижда че държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3.

Съгласно разпоредбата на чл. 3 от ЗИНЗС, осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унизително отношение. За нарушение на тази забрана се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност.

Според чл. 285, ал. 1 от ЗИНЗС, искът по чл. 284, ал. 1 от с. з. се разглежда по реда на глава единадесета от Административнопроцесуалния кодекс, а, ал. 2 на текста сочи като ответници органите по чл. 284, ал. 1, от чиито актове, действия или бездействия са причинени вредите. Последните, според правилото на чл. 205 от АПК са юридическите лица, представлявани от органа /в случая от специализираните органи по изпълнение на наказанията/, от чиито незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" се явява пасивно легитимирана страна, т. к. упражнява общо ръководство и контрол на местата за лишаване от свобода и арестите, в който смисъл има правосубектност да бъде надлежен ответник по делото. Ответникът Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" със седалище [населено място], съгласно чл. 12, ал. 2 от ЗИНЗС, е юридическо лице към министъра на правосъдието и осъществява прякото ръководство и контролът върху дейността на местата за лишаване от свобода, и арестите към съответните ОСИН. За вредите, причинени от незаконосъобразни актове, действия

и/или бездействия на администрацията на затвора и длъжностни лица в системата на тази администрация, отговаря юридическото лице. При това, Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" има както процесуална, така и материално правна легитимация да отговаря по предявеният иск.

За да бъде приета основателност на иска за вреди с правно основание чл.284, ал. 1 от ЗИНЗС, следва кумулативно да бъдат доказани: акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с което се нарушава чл. 3 от закона и настъпила, в резултат на нарушението имуществена или неимуществена вреда в правната сфера на ищеца.

Съответно, отговорността на държавата се ангажира при доказано подлагане на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение /чл. 3, ал. 1/, както при поставянето на лицата в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието "лишаване от свобода" или "задържането под стража", изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност /чл. 3, ал.2/.

Ако с разпоредбата на чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС относно неимуществените вреди е въведена законната презумпция, че настъпването им се предполага до доказване на противното, то доказването на фактическите основания, причинили вредите, е подчинено на изискванията на общия исков процес и е в тежест на страната, която ги твърди.

В процесния случай не се доказват твърденията за незаконосъобразно бездействие на служители на ответника в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС при конвоиране на ищеца от ЗОЗТ „К.“ до Затвора [населено място] на 16. 05. 2023г. Твърди се, че не му е осигурено ползването на тоалетна, въпреки, че е направил такова искане 10 минути след тръгване на конвоя и впоследствие многократно по време на конвоирането. Т. задължение по спиране на конвоя и предоставяне на възможност за ползване на тоалетна извън населено място при транспортиране на кратки разстояния няма нормативно регламентирано. Съгласно чл. 24, ал. 3 от Инструкцията, специализираният автомобил за конвоиране не спира и не променя маршрута си освен при възникване на извънредни ситуации. Извънредна ситуация в случая не е възникнала. Транспортирането за време от 2 часа и половина на здрави пълнолетни лица не изисква предоставяне на възможност за ползване на тоалетна по време на транспорта. Ищецът няма бъбречно заболяване, нито невъзможност да контролира изпускането на урина. Съдът счита, че той е уринирал в специализирания автомобил по собствена воля и преценка. Деянието е укоримо и е възмутило другите конвоирани лица, но се дължи единствено на поведението на ищеца. Ищецът сам се е zlepоставил пред другите транспортирани лишени от свобода. Няма незаконосъобразно поведение на служители на ответника, нито причинена от него вреда на ищеца.

Не се доказва незаконосъобразно бездействие, вреда и причинно – следствена връзка и поради липсата на обезопасителни колани в специализираните автомобили. Т. нормативно изискване не съществува. Автомобилите за конвой не са оборудвани с предпазни колани. Съответствието на оборудването на специализираните автомобили за конвой с изискванията, на които следва да отговарят е предмет на проверка и

преценка при регистрацията на автомобилите и се извършва от съответните органи, компетентни да извършат регистрацията. В конкретния случай автомобилът има издадено свидетелство за регистрация, от което следва, че същият отговаря на необходимите технически изисквания и за окомплектоване на специалния автомобил. В случая не са налице кумулативно изискуемите материалноправни предпоставки за ангажиране отговорността на ГД "Изпълнение на наказанията" по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ във вр. с чл. 284, ал. 1 и с чл. 3 от ЗИНЗС, което квалифицира така предявеният иск против администрацията като недоказан по основание.

Ответната страна претендира присъждане на разноски по делото. Съобразно чл. 286, ал. 2, изр.1 от ЗИНЗС, когато искът се отхвърли изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството. Разноските по производството, по аргумент от чл. 75 и чл. 76 от ГПК, са средствата за възнаграждение на свидетели и вещи лица, т.е. разноски, направени по процесуалните действия, които страната е искала да бъдат извършени. По аргумент от горните текстове на ГПК и нормата на чл. 286, ал. 3 от ЗИНЗС, отговорността на загубилия делото ищец за разноски се ограничава само до разноските по производството. Обратно - при частично или пълно уважаване на иска, ответникът заплаща на ищеца разноски за производството, както и заплатената от него държавна такса и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска. Предвид изложеното, искането на ответника е неоснователно, тъй като въпреки изхода от спора, ответникът няма право на разноски за юрисконсултско възнаграждение, по арг. от чл. 286, ал. 2 от ЗИНЗС.

Така мотивиран и на осн. чл. 285 от ЗИНЗС и чл.172, ал. 1 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от А. Л. Ц., с настоящ адрес в ЗОЗТ "К." срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията и Главна дирекция "Охрана" за заплащане на обезщетение в размер на 20 000 лева, ведно със законната лихва, считано от 16. 05. 2023 г. до окончателното плащане, представляващи неимуществени вреди от конвоиране на 16. 05. 2023г., при което не му е предоставена възможност да ползва тоалетна и автомобилът е бил без предпазни колани.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните пред тричленен състав на Административен съд София – град.

СЪДИЯ: